Sto vsze lejko dobí bojnszko podporo (hadisegèly)?

Znáno je, ka je nas kormány z prvim márciusom letosz bojnszko podporo zagvüsao tisztim familiam, od steri je eden ali drügi notripozváni k szoldacsijí ali na kakse honvédszko delo. Tá podpora sze je tüdi doszejgamao tálala, vendar je pa zdaj nanouvo regulejrana z ednim miniszterszkim zrendelüvanyom, steri natenci opiszüje vsze, ka sto má pravico do nyé i v kaksoj meri.

Bojnszko podporo szamo tiszti dobi, kí ga proszi. Ka kelko bojnszke podpore sto dobí, tou viszi od toga, ka familia notripozvánoga honvéda kákse dohoudke má (nájvéksa mera mejszecsni dohoudkov sze racsúna na vesznicaj 80, po varasáj 110, v Budapesti i okroglini pa 160 pengőv) i od toga, ka té notripozváni kelko táksi kotrig nyao domá, ki szi krüja escse nemrejo szlűzsiti. Ka sto vsze szo tej, tou zrendelüvanye natenci povej.

V steri vesznicaj je menye kak 12 jezero dűs, *tam je bojnszka podpora mejszecsno za zseno 16 pengőjov i na vszakso kotrigo 10 pengőjov.* Po véksi vesznicaj i várasaj z nad 12.000 dűsami je pa na zseno 20 pengőjov i za vszakso kotrigo 10 pengőjov, v Budapesti pa na zseno 24 pengőjov, na ove kotrige pa po 12 pengőjov.

Na deco, vnüke i vnükice sze do 16 lejt vlecsé podpora. Tisztoga familia, ki je zsé trétjopout pozváni k szoldacsiji od csasza 1938. szeptembra 1-ga, vlecsé 50%-ov vékso podporo.

Tiszta dománya kotriga pa, na stero sze bojnszka podpora vlecsé i bi szvoje dománye delo zapüsztila i povrgla ali bi vajdlarila, ne dobí podpore.

Ka je najso ruszki kmet v bolseviskom paradizsomi?

Gnyeszdén doszta intereszantnoga znájo povedati nasi honvédi steri odtisztec pridejo i znájo kak ocsividci poszvedocsiti vsze tou, ka szmo szi zse lejko dávno miszlili.

Po bolseviskom alkotmányi szo nekdányi kmetszki grünti nej szküpna lászt kotrig takimenüvanoga kolhoza, v sterom sze vodi tákse goszpodársztvo, kak sze tou od drzsáve dirigejra. Kolhoz more szlűzsiti intéresze celoute, szlűzsiti more za obcsi interesz, nej pa poedinim kmetom, záto vsze tiszto, ka sze v kolhozi pridela, ne dobijo kmetje, nego drzsáva. Niksi odbor za polodelsztvo je dolouцso za oszebni nüc szamo mále ogracseke, steri szo lejko velki nájvecs do pou hektára. Na zvüna sze tak kázse, ka bi kotrige kolhoza vodile cejlo tou vérsztvo, tak sze náimre na gyülejsaj kázse, v isztini sze pa vsze zgodi prouti nyihovoj vouli.

Kmet escse szamo té na pamet vzeme, ka je pouv nej nyegov, gda po mlatitvi more prejk dati drzsávi tiszti tao, steri toj ide. Drzsávi pripádajoucsi tao sze pa ne ravna po pouvi, záto ka sze té tao more doj dávati po hektáraj. Tak more doj dati eden-eden 12—13 métrov psenice. Ránes tak more dati po hektáraj 3—4 kg meszá, tou pa celou té, csi zsivíne niti néma. Gli tak je z mlejkom, z zmoucsajom i tak nadale. K tomi pridejo escse vödávanya za ravnitele, urádnike, za nadzornike delavcov i kmetov pa escse doszta drűgoga, tak, da na kmeta komaj kaj pride, gda sze raztála csiszti haszek.

Kmet dobi szvoje delo plácsano delno v pejnezaj, delno pa v szilji. Po podátkaj iz leta 1938-ga je eden kmet doubo po hektáraj 87.6 kg szilja i 18.8 rubelov (priblizsno ránes telko pengőjov). Tak je zse isztina gues nasi honvédov, ka je v Ukrajini napszám 35 dkg psenice i 10 kopejk, tou je 10 filejrov.

Pálcsics Ferenc nagykanizsai fonalfestőgyár Nagykanizsa
Anyaggyüjtő: Muraszombat, Rákóczi ut. Simon Emilnè
Vállalja mindennemü férfi és nőiruhák festését és tisztitását, valamint fonal és végáruk festését és kikészitését. Gyár: Nagykanizsa, Magyar u. 86. Tel. 3-44

TANÁCSI ZA VÉRTE

V ednom leti dvá pouva

V etom bojnszkom vrejmeni moremo nej szamo na tou glédati, ka bi kém véksi pouv meli, nego tüdi na tou, ka bi z grünta lejtno nej szamo eden liki dvá pouva poubrali.

Tou je mogoucse doszégnoti brezi vékse skode. Pri vérsztvaj z szlabim gnojenyom je tüdi mogoucse doszta vküperprineszti i omogoucsiti dvojen pouv, csi odeberéjo vérti za prvi ali drügi pouv tákse rasztline, stere szpádnejo med tiszle z metülasztim cvejtom, ali stere zbérajo nitrogén. Csi poszadijo tákse rasztline v zemlou, v steroj je malo foszforove kiszline i káliuma, pa zemlou pognojijo med drügim tüdi z káliumom, té dvojni pouv zemlej nede na kvár.

Dvojni pouv sze tak doszégne, ka med plávno szejátev poszejamo tou drügovrsztno. Zdaj zse je tou mogoucse szamo pri kukorci. Tou zse vnougi máli vérti delajo, ka kukorco poszadijo med graj ali tikvi. Liki boukse bi bilou kukorco i tikev nej mejsati, záto, ka rédnomi i vecskratnemi okápanyi kukorce je tikev nahouti i szledi okáj anye celou onemogoucsi. Kukorca, stera sze trikrát okopa doszta vecs pouva prinesze, kak szamo dvakrat okopana.

Pitanye je tou, ka z-sterimi rasztlinami lejko doszégnemo nájvéksi dvojni pouv. Na tou gledoucs je miniszter za polodelsztvo vödao edno málo knigo: „Utmutató a kettős termesztésre". Tou knizsico vszaksi lejko dobi ksenki. Piszati trbej na ete átresz: M. kir. Növénytermesztő és Növénynemesitő Intézet Magyaróvár.

NEODENDRIN
gyümölcsfa védelmiszer. Kálisó és Szuperfoszfát kapható
Heimer Jenő és Arnold cégnél — Muraszombat.

Kerékpárok, alkatrészek, gummiáru nagy választékban
Cséplő és gőzgép felszerelés
Golyós csapágyak / Sport cikkek / Gyermekkocsik
Hoffher Schrantz mezőgazdasági gépek
Stivàn Ernő, Muraszombat Telef. 30

XII. Pius pápa krsztni boter vogrszkomi deteti

V pondejlek je velko krsztitje bilou v Budapesti v kapejli palacse na Szentgyörgy-téri. Vitéz József Ferenc králevszkoga hercega zsena je ouszmo dejte porodíla, stero je moskoga szpoula i szo je zdaj krsztili. Szvéti kraszt je dr. Madarász István püspek iz Kasse opravo, krsztno botrinsztvo je pa XII. Pius pápa prevzeo.

Legjobb saját gyártmányu
rumot, likőrt,
kisüstön főtt pálinkát
GAUGEL KÁROLY-nál
SZOMBATHELY
Faludi Ferenc utca 30.

Krátki glàszi

Zgübila sze je zlata zsenszka vöra. V nedelo 17. májusa t. l. je bila zgüblena v Szoboti od Kméeske poszojilnice do kat. cérkve edna zláta zsenszka vöra. Posteni nájditel náj jo dá prejk v Kméeskoj poszojilnici, gde dobi za tou lejpo nagrádo.

MOLITVENE KNIGE (katolicsanszke) v sztároszlovenszkom jeziki sze dobijo v knigárni Háhn Izidora v Szoboti.

Za példo vogrszki mater szi lejko vzememo Turda Jánosovo iz Balassagyarmata, ki je zdaj porodila tridvajszto dejte. Kak mati, tak dejte szta v nájbougsem zdrávji.

V Nemskom országi do na keden 25 dkg krüja, 10 dkg meszá i 6 pa pou dkg maszti menye vötálali na persouno.

Na Vogrszkom po nájnovejsoj statisztiki blüzi pou million máli mestrov zsivé.

Tüdi pri nász sze od májusa 1-ga na persouno szamo 160 **dkg** prvi klász mele mejszecsno kárte vödá.

Porcia na grünt sze zbríse po tiszti krajínaj, gde je **po**vouden pouv vnicsila.

Letosnyo zímo je zemla 115 cm globoko zmrznola, láni pa 92 cm.

V prejlogi lezsécsi grünt sze more obdelati. Csi lásztnik toga ne bi scseo, má pravico táksi grünt stostécs za szébe obdelati brezi toga, ka bi árendo plácso, szamo pri notarosiji sze more zglásziti.

Eladó
levek, száraz bukfa, tölgyfa deszkák mindenféle hosszuságu és vastagságu méretben. — Stafflik.
OBAL JENŐ fürésztelepén, PERESTÓ

ÜZLET berendezés áruval eladó vagy átadó.
Bővebben megtudható Ehrnstein Ernő Szentbibor 29., p. Mártonhely.

ALFA vezérképviselet
Az összes márkás
Ràdiòk 9 hónapi jótállással
Kerékpárok
NEMECZ J.
vas és gépkereskedő
MURASZOMBAT
TEL. 88

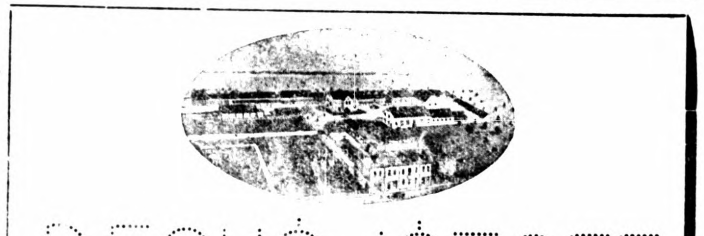

BENKÓ JÓZSEF
HUSÁRU és KONZERVGYÁR
MURASZOMBAT
TELEFON: 8 és 80
Sürgöny: Benkó Muraszombat / Postatakarèkpènztàri cseksz. 74609

Nyomatott Vendvidéki könyvnyomdában, Muraszombat. Felelős kiadó és szerkesztő mint a Vendvidéki Magyar Közművelődési Egyesület elnöke, Hartner Nándor

Tek.dr.Bratina [illegible]
Muraszombat
Petőfi Sándor utca 12.

MURASZOMBAT ÉS VIDÉKE

Laptulajdonos: a Vendvidéki Magyar Közmüvelődési Egyesület

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Negyedévre 2 P, félévre 4 P, egész évre 7 P.
HIRDETÉSI ÁRAK: 1 hasáb szélességben mm. soronként 10 fillér.

Főszerkesztő: HARTNER NÁNDOR
Szerkeszti: ifj. SZÁSZ ERNŐ

MEGJELENIK MINDEN PÉNTEKEN.
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Muraszombat, Horthy Miklós ut 18 szám / Telefónszám 71.
Kéziratokat nem őrzünk meg és nem adunk vissza.

XXXVI. évfolyam. / 22. szám. ÁRA 16 fillér. Május 29. — Pèntek.

Muraszombat a továbbfejlődés utján

Irta: *Mórocz Imre községi vezetőjegyző*

Községi képviselőtestületünk ujjáalakulása időszerüvé tette, hogy összefoglaljuk — hacsak vázlatosan is — azokat az alapelveket, amelyek szerint községünk jövőjének megalapozása terén haladnunk kell és amelyek bennünket a mai megpróbáltatásokkal teli életünkben foglalkoztatnak. Előre kell bocsátanom, hogy a község felfogásomban nem csupán közigazgatási egységet jelent, hanem még inkább a történelmi mult alapján kialakult, a szülőföldhöz ragaszkodó és hazájukhoz hüséges polgárok lelki közösségét. Ilyenformán, amikor a községfejlesztésről általánosságban beszélek, nem a hivatalos községi feladatokat akarom száraz adatszerüséggel felsorolni, hanem megkeresni a lelki munka előfeltételeit megteremtő közös lelki kapcsot, megtalálni azokat a megoldásokat, melyeknek alapján itt Magyarország legnyugatibb határszélén kialakuló magyar élet a maga egyéniségének utjat járva a legnyugodtabban élheti a maga életét és biztosíthatja jövőjét.

A község életének, alkotó munkájának kétségkivül legelső feltétele a lelki harmónia, mely a munkára képes és alkotó egyéneket magasabb céljaink érdekében egységbe füz össze. Felfogásom az — és ez nem szólam —, hogy polgárságunk minden rétegének, társadalmi osztályának érdekei azok az érdekek, melyek bármilyen munkában bennünket vezethetnek. Egyéni érdeknek a közösség érdekénél sohasem szabad feljebbjutnia és ennek biztositása nem jelszavak hangoztatásával, de a mindenkiért élő, mindenkit támogató és mindenkivel szemben igazságosan élő és hirdető munkás vezetőrétegnek nemcsak feladata, de célkitüzése is. A vezetés nemcsak jobb életkörülményeket jelenthet valaki számára, de fokozottabb felelősségvállalást is kell jelentenie, hogy ezáltal a köz szolgálata tökéletesebb legyen. A lelki építőmunka alapja és ez jövő fejlődésünknek egyuttal szilárd fundamentuma is, *szociális felelősségtudattal* áthatott *közösségi érzés,* amely az egyszerübbtől a legmagasabbig egységbe foglal bennünket és akaratunkat a közösségért folyó alkotómunkára heviti.

A megszállás igazságtalanságainak jóvátétele

Az alkotó munka lelki feltételeinek megteremtésén kivül kétségkivül gazdasági érdekek szolgálata, *a becsületes munkalehetőség megteremtése, az otthonnak, a családnak fejlesztése, a szociális viszonyok javitása, a 22 évi megszállás által okozott igazságtalanságok jóvátétele lehet az alapja a községfejlesztés gyakorlati megoldásának.* Ezek a problémák egymástól nehezen választhatók el, de azért szükséges, hogy részekre bontva próbáljuk egy kerek képben összefoglalni tennivalóinkat.

A gazdasági érdekek szolgálata a közösségnél annyit jelent, hogy azokat az előfeltételeket, amelyek észszerüen a közösség jobb megélhetése érdekében szolgálatba tudunk állitani meg kell tennünk. *Ez a vidék elsősorban annak köszönheti jelenlegi fejlettségét, hogy polgárai munkáratermett, józanéletü, becsületes és szorgalmas emberek, akik az egyéni előrehaladást és vállalkozó szellemet szerencsésen egyesitve mindent elkövetnek arra, hogy a természet mostohaságai ellenére szivós kitartással, alkotó munkára erőiket egyesitsék.* Ott, ahol annyi jólhasználható munkaerő van, mint Muraszombatban, csak helyes munkaszervezésre van szükség a jobb életfeltételek megteremtésére. Egyik legfontosabb feladatunknak kell lennie, hogy a helyi munkaerő ma, amikor ebben olyan nagy hiány van, itt találjon munkahelyet és érvényesülést. Ennek előfeltétele a község ipari fejlődésének előmozditása. Az iparfejlesztés egyben mezőgazdasági érdek is, hiszen egy jólkereső ipari munkásság egyuttal a mezőgazdasági fogyasztást is emeli és a mezőgazdasági termelvények könnyebb és jobb értékesitését teszi lehetővé.

Fontos feladat, hogy a meglévő üzemek termelési kapacitásukat kihasználják és olyan ujabb üzemek létesüljenek, amelyek a vidék termelvényeit továbbdolgozzák és ezáltal ennek a videknek több megélhetési lehetőséget és magasabb életszinvonalat biztositsanak.

Ipari üzemek alapitását kell lehetővé tenni

A vidék alkalmas tehát arra, hogy itt gyárak létesüljenek és nagyobb iparüzemek alakuljanak. *Textilipari üzemek, gyümölcsfeldolgozó és csomagolótelepek és konzervgyárak, esetleg kisebb speciális gyártmányokat előállító iparüzem községünk fejlődését nagyban mozditja elő.* A kisipar felkarolása és megerősitése egyik igen fontos feladat, hiszen ez forássa biztos egzisztenciáknak és a várossáfejlődés egyik alapfeltétele. A nagyipar és kisipar párhuzamos támogatása és fejlesztése egymásnak nem mondanak ellent, hiszen a gyakorlat azt mutatja, hogy a nagyüzemek fejlődése ott van elsősorban megadva, ahol megfelelő kisiparon át kellő számu gyakorolott munkáskéz áll rendelkezésre.

A mezőgazdaság fejlesztése és okszerüsitése ma már országos feladat. Nekünk itt a nyugati határszélen az a kötelességünk, hogy a lehetőség szerint olyan mezőgazdasági termelést folytassunk, amely jövedelmezőbb és amely mellett a sürü lakosság számára a legjobb megélhetést tudjuk biztositani. A piac szervezésével az igényeket jobban tudjuk kielégiteni és jobb árakat tudunk elérni. Meg kell keresnünk azokat a terményeket, amelyek vidékunkön a legtöbb haszonnal termelhetők és elsősorban ezeknek termelését előmozditani. Ennél a problémánál nem szabad teljesen a jelenre tekintettel lenni. Ma mezőgazdasági termelésbe még a havasok tetejét is be kell kapcsolni és nem kell küzdelmet folytatni az értékesitésért. Ez az állapot azonban nem tart örökké, hiszen Magyorság agrárállam, amely évtizedekig szivós küzdelmet folytatott a fogyasztópiacokért és legnagyobb eredményt ott érte el, ahol alkalmasságát megkeresve olyan cikkeket termelt, amelyben ugyszólván monopóliuma volt.

Az eletlehetőségek megteremtése szociális szempontból is megoldást jelent. A közösségnek szociális szempontból csak azokkal áll fenn kötelezettsége, akik önhibájukon kivül képtelenek munkára, vagy akiknek szolgálatát az országvédelem vette igénybe. *Községünk szociálpolitikai tevékenysége nem merülhet ki segélyek nyujtásában, de ennél sokkal átfogóbb munkára kell vállalkoznia a közjó előmozditására.*

A közegészségügy javitása

Feltétlenül javitanunk kell a községünk közegészségügyi viszonyait. A vidék talajvize magasan van, lakóházaink egy része nincs tökéletesen szigetelve, ugyhogy nedves és egészségtelen. A mai közellátási nehézségek fokozódása a háboru folytatásával a közegészség leromlásával jár. Fel kell tehát készülnünk a lehetséges eszközökkel és a társadalmi erők szervezésével, megerősiteni a lehetőség határain belül lakosságunkat az erőpróbák elviselésére alkalmassá tenni. Szociális gondoskodásunk legelső tényezője a gyermek, hiszen ezzel jövőtépitünk. A gyermek számára kell megadnunk mindazt, amit fejlődése megkiván még akkor is, ha számunkra ez lemondást jelent. Ennek a feladatnak a megoldása meghaladja a közigazgatás kereteit, itt a társadalmi erők közbelépése és szervezése kivánatos.

Tovább kell szépíteni a községet

Községünk szépitése, csinositása nem csupán esztetikai probléma, hanem egyuttal közegészségügyi feladat is. A vidék általában igen poros és ezért fokozottabb gonddal kell a község utcáinak locsolásáról gondoskodnunk, bár ez jelenleg a benzintakarékosság miatt nagy probléma. Az élet szépségét, a munka lendületét, községünk megbecsülését és polgárainak ragaszkodását fokozza az a körülmény, hogy mindenütt a szép, tiszta és csinos környezetre törekszünk és utakat, utcákat igyekszünk külsőben is méltóképen kialakitani. A *Szabadság-tér rendezése, a községünkre áldást és felüdülést jelentő park állandó és gondos szépitése, a meglévő szép történelmi keret fenntartása mindig szoros gondoskodásunk tárgya volt és lesz a jövőben is.*

Külön kell megemlitenem, bár ez a gazdasági megoldások közé tartozik, az utak problémáját. Az ut a gazdasági élet érhálózata, amely nélkül minden gazdasági élet elsorvad és tönkremegy. Mindent elkövetünk azért, hogy községünk forgalmát a vidékkel biztositsuk. Sajnos, az utakkal általában egyre több probléma kezd felmerülni, ugyhogy ennek a kérdésnek felszinen tartása egyre égetőbb problémánk és nemcsak nekünk, de vidékünknek is. A község legutóbbi képviselőtestületi gyülésén elhatározta, hogy a Mávaut központi garázs felépitésére telket ad. Ez az épület nemcsak egyik legszebb középületünk lesz, de egyuttal egy olyan forgalmi központ is, mely a környező utcák forgalmát is vonzani fogja és megindítója lesz a meglassubbodott épitési tevékenységnek. A *vasuti összeköttetés jelenleg igen rossz.* Sulyos költségtöbblettel kell a hivatalos ügyben utazóknak számolniok, de gazdasági szempontból is roppant veszteség az az időfecsérelés, amelyet el kell szenvednünk a közlekedés lassusága és rosszasága miatt. Ennek hátrányos hatása vidékünkre nem fog hatás nélkül maradni és ezért sürgős segitségre van szükségünk.

Az iskoláink fejlesztèsèt anyagi gyarapodás is követi

A községben lévő iskolák és tanulóotthonok fejlődése a község szempontjából igen fontos. Községünk minden tekintetben igyekszik vállalni a felmerülő feladatokat és a kultuszkormányzat hathatós támogatása ebben a tekintetben olyan lehetőségeket biztositott számunkra, melylyel kevés vidéki város dicsekedhetik. *Örvendetes az a megértés, amelyet a vidék lakossága tanusit iskoláink iránt.* Községünk által fenntartott iparostanonciskola további fejlesztése az iparos és kereskedőutánpótlásunk szempontjából igen fontos. A kinálkozó lehetőségeket nem fogjuk elszalasztani arra vonatkozóan sem, hogy ezt az iskolát szakirányban továbbfejlesszük. A közel 400 tanulós gimnázium hatalmas létszámával nem-

csak erkölcsi tőkét, de anyagi gyarapodást is jelent községünknek. Az épülőfélben levő iskolaépületet az iskola rendelkezésére bocsátottuk és ezzel számára az otthon alapját raktuk le, reméljük, hogy mielőbb sikerülni fog az épületet hivatásának szolgálatába állitani és ezzel az épitkezési tevékenység is ujabb lendületet kap községünkben. A kereskedelmi középiskola a jövő évben már 150 tanuló befogadására bővül. Az itt biztositott 200.000 P községünk számára egy hatalmas, országos vonatkozásban is legmodernebb iskolájának létesülését és ezáltal nagy anyagi gyarapodásunkat fogja előidézni. Ez az iskola a vendség iskolája, hiszen alig van Magyarországon kereskedelmi szempontból olyan aktiv nép, mint a mi népünk.

Nem hallgathatjuk el az iskolákkal kapcsolatban az állami elemi iskola elhelyezésének kérdését sem. Ennek az iskolának jelenlegi elhelyezése igen sok gondot okoz számunkra és nemcsak erkölcsi, de egészségügyi szempontból is kivánatos, hogy mielőbb megoldást találjunk.

Köztisztasági és közegészségügyi szempontból égetően fontos községünk utjainak és járdáinak rendbehozatala. A feladatok megoldását ebben a tekintetben elsősorban az nehezíti meg, hogy anyagbeszerzési nehézségek miatt a szükséges anyagokat igen nehezen kapjuk meg.

Szegényügy

Az általános szociális feladatok mellett gondolnunk kell a szegényügy rendezésére is. A jelenlegi megoldást csak szükségmegoldásnak tekintem, a jövőre nézve átfogóbb és a társadalom szervezett erőit erősebb mértékben bekapcsoló megoldást kell keresnünk. Az Országos Nép és Családvédelmi Alap országosan is igen nagyjelentőségü szociális épitőmunkát végez. Ennek a munkának itt is meg kell indulnia minél előbb, mert vidékünknek az Alap támogatására szüksége van. Bár szociális gondoskodásunk elsősorban a megelőzés és egészséges élétlehetőségek megteremtése lehet, mégis gondoskodni fogunk az elaggottak menhelyéről és gondoskodunk azokról, akik munkaképtelenek és hozzátartozójuk nem lévén gondozásunkra szorulnak.

Alkotni képes képviselőtestület és kiváló vezetők

A megoldásra váró feladatokból csupán egy párat próbáltam felvázolni annak bemutatására, hogy megoldásra váró kérdésünk épen elég akad. A megoldás sorrendjét előre nagyon nehéz volna megállapitani, hiszen a problémák legnagyobb része égetően sürgős volna. Azt hiszem azonban, már megtaláltuk azokat az alapokat, amelyekre szilárdan épithetünk.

Végtelenül örülhetünk annak, hogy problémáink megoldásánál járásunk vezetője, Dr. Olajos József főszolgabiró meleg szívvel, páratlan szívjósággal, s a szülőföld iránt érzett támogató együttérzéssel segít mindenkor bennünket. Volt polgármesterünk és jelenleg országgyülési képviselőnk, Hartner Nándor szivén hordozza minden problémánkat.

Városbirónk alkotó egyénisége, községi képviselőtestületünkben rejlő megértés, sokoldaluság és lendület alkalmas lesz arra, hogy közéletünk megkapja mindazt, ami békés életet lehetővé teszi. Munkánk jelenleg elsősorban egy belső frontépitépités azért, hogy országunk azoktól a veszedelmektől, melyek fenyegették, megszabaduljon. *Hálával és szeretettel gondolunk azért hős honvédeinkre, akiknek vitézsége lehetővé tette, hogy ezen a területen a békés alkotó munka előfeltételeiről gondolkodhatunk és ennek elvégzésére itt lehetünk.*

„Az egész világ érdeke, hogy erős, mindenkitől független, szabad Magyarország legyen“

Apatinból jelentik: Bácska egyik legnagyobb községének és környékének vasárnap nagy napja volt. Ünnepélyesen leleplezték az uj országzászlót, melyet Nagyatád község ajándékozott Apatinnak annak emlékére, hogy a Délvidék felszabadulásakor nagyatádi alakulatok vonultak be először a községbe.

Az országzászló felavatási ünnepélyen megjelent Antal István nemzetvédelmi propaganda-miniszter is, aki az ünnepibeszédet mondotta. A miniszter nagyhatásu beszédében többek között a következőket mondotta:

— Száz esztendő óta a legtöbb háboru Európára és Magyarországra mindig a Balkánról indult ki. A Délvidéket is, amely visszatért, husz évig egy Balkánról elindult háboru szakitotta el a szentistváni Magyarországtól. A szentistváni állameszme biztositotta a magyarság fenmaradását ezen a földön és

a mostani háboru után is ez az állameszme fogja biztositani a tartós békét ezen a területen.

Nemcsak saját magunknak, hanem egész Európának, *sőt az egész világnak is érdeke, hogy a Kárpátoktól övezett földön egy erős, mindenkitől független, szabad Magyarország legyen.* A szentistváni állameszme jelenti a tiszta magyarfaju, erős és akcióképes országban a kenyeret, kulturát és erkölcsi egyenlőséget. De nemcsak a magyarságnak, hanem a nem magyarajku népességnek is.

A szentistváni állameszme nemcsak hogy nem nyomta el a nem magyarajku testvéreinket, hanem államformáló és kiépitő képességét a nem magyarajku népesség javára is felhasználta.

A miniszter ezután a külső szentistváni államvezetésről beszélt, mint a magyar nemzet belső és külső létezésének biztositékáról.

A magyar nemzet most ujból fegyverben van

és Bácska szent és termékeny földjének nem magyarajku népével együtt vérez, mint már olyan sokszor a jövendőért.

Beszéde végén a miniszter hitet tett arról, hogy a szentistváni állameszme értelmében a magyarság, mint nagy államalkotó nép, mindig megvédi nem magyarajku testvérnépeit.

HAIDEKKER PÁL
GŐZSZAPANGYÁR R. T.
KAPOSVÁR
ALAPITVA: 1851.
Márkás gyártmányai:
„HOLLÓ“ szappan
„NÓRA“ habzó mosószer
„SZIROM“ áztatószóda
„VILLÁM“ tisztitópor
„HAIDEKKER“ borotvaszappan

Vendéglősök!
Ne mulasszák el ezt a kedvező alkalmat!
Miután cégünk felszámol, elkezdtük borkészletünk végleges kiárusitását. Ezen alkalommal kitünő borainkat a legolcsóbb napi árban hozzuk forgalomba. Saját érdekük, hogy borszükségletüket mielőbb biztositsák, siessenek a bevásárlással, amig a készletünk tart!

Krcsmárje!
Ne zamüdite dobre prilike!
Ár koncsámo z vinszkov trgovinov, szmo zacsnoli z razprodávanyom cejle vinszke záloge. Na odajo pridejo nájfinejsa vina po nájfalejsi dnévni cejni. V vasem intereszi jeszte, da sze z vinom kak nájprvle preszkrbite. Pascsite sze, dokecs raszpredája trpi!

Nádai József
bornagykereskedése - Muraszombat

A csendlaki körjegyzőség községeiben kinevezett elöljáróságok és képviselőtestületek

Csendlak

biró: Szerdi István, h. biró: Serüga János Csendlak I., I. esk. Pertoczi József Csendlak II. (egyuttal helyi elöljáróvá), II. esk. Bakan Ferenc Csendlak III. (egyuttal helyi elöljáróvá), közgyám: Vukán Mátyás Csendlak I., körorvos: dr. Vucsák István Muraszombat.

Képviselőtestületi tagok: gróf Mikes Miklós, Krantz József kanonok Csendlak I., Antauer Jenő ig. tanitó Csendlak II., Stevancsecz Rezső ig. tanitó Csendlak I., Laposi Alajos Csendlak I., Vucskics Ferenc Csendlak III., Hegai Alajos, Bertalanics János Csendlak I., Horváth Károly vendéglős Csendlak III., Rajbar József Csendlak II.

Véghely

biró: Szakó Lipót Véghely III., h. biró: Horváth Mátyás Véghely II. (egyuttal helyi elöljáróvá), I. esk. Dsubán Iván Véghely IV. (egyuttal helyi elöljáróvá), II. esk. Sostarecz István Véghely I. (egyuttal helyi elöljáróvá), közgyám: Fiezkó János Véghely I., körorvos: dr. Vucsák István Muraszombat.

Képviselőtestületi tagok: Haukó István, Dzsubán Károly, Rogán Alajos, Rátnik Alajos Véghely II., Edsidt István, Dzsubán József Véghely III., Klonics Iván Véghely IV., Andreics János V., Kreft István Véghely I., Sostarecz József Véghely II.

Szécsénykut

biró: Pajzslár Antal, h. biró: Gábor József, I. esk. Debelák Mátyás, II. esk. Koljács Ferenc, közgyám: Kerécz József, körorvos: dr. Vucsák István Muraszombat.

Képviselőtestületi tagok: Gumilár János, Haukó Lipót, Csincs József, Gergórecz János, Rogács Iván, Kreft Viktor, Kousz Iván, Spolár Iván, Zsemlics Mátyás, Gábor Ferenc Szécsénykuti lakosok.

Ferenclak

biró: Gidér József Ferenclak III., h. biró: Sohár Viktor Ferenclak I., I. esk. Bagola Ferenc Ferenclak III. (egyuttal helyi elöljáróvá), II. esk. Gyergyék Károly Ferenclak II. (egyuttal helyi elöljáróvá), közgyám: Majcán Ferenc Ferenclak I., körorvos: dr. Vucsák István Muraszombat.

Képviselőtestületi tagok: Rátnik Ferenc, Mitnyek István, Sostarécz Ferenc Ferenclak III., Kuhár Ferenc, Kovács János, Haukó István, Gomboez Lajos, Obál Ferenc Ferenclak I., Ciguth Ferenc Ferenclak II., Üllen János Ferenclak III.

Előfizetőinknek

ügyes-bajos dolgaiban szívesen szolgálunk tanáccsal! Kérdéseiket levelezőlapon írják meg és küldjék be a Muraszombat és Vidéke szerkesztőségébe.

Magyar sikerek a charkowi csatában

A MTI jelenti: Május 15-e óta csapataink megkezdték az arcvonal mögött azoknak a területeknek az orvlövészektől való megtisztitását, amelyek a téli időszak járhatósági viszonyai mellett megközelithetetlenek voltak. Nagyobb, igen nagy erdőkkel és mocsarakkal boritott területeket kutattak át és több jól felfegyverzett, számbelileg erős szovjet lövész bandát semmisitettek meg.

Egyik néhány zászlóaljból álló kötelékünk a charkowi csatában a harcok gyujtópontjába került és a szokszoros tulereju ellenség megismételt támadásainak vitézül helytállt.

A magyar csapatok egyéb arcvonalszakaszain csak szórványos felderitő és tüzérségi tevékenység folyt.

A honvédvezérkar főnökének fenti jelentéséhez a Magyar Távirati Iroda a következő kiegészitő értesüléseket kapta beavatott katonai körökből:

Az Ukrajnában harcoló szövetséges csapatok a május 16-tól 23-ig terjedő héten

minden ponton visszaverték a szovjet csapatoknak a kercsi eseményekkel kapcsolatosan a charkowi körzetben megkisérelt tehermentesitő offenziváját.

Ezekből a győzelmes elhárító harcokból, amelyek nyomán további sikeres hadműveletek vannak kialakulóban, a dunántuli honvéd alakulatok is derekasan kivették részüket. Számos jel arra mutat, hogy az ellenséges támadások során az offenzivára szánt szovjet erők nagy része felmorzsolódott, mert a támadások ereje az utóbbi napokban már lényegesen csökkent, sőt a kialakult helyzet igen kedvező kilátásu hadműveletek meginditására nyujtott alkalmat a szövetséges csapatoknak. Azoknak a magyar erőknek arcvonalán, amelyre a charkowi csata küzdelmei nem terjednek ki, jelentősebb események nem történtek és csupán szórványos felderitő, valamint tüzérségi tevékenység folyt. Az arcvonal mögött lévő területeken megkezdődött azoknak az erdős és mocsaras vidékeknek tervszerü megtisztitása is, amely területek az eddigi közlekedési viszonyok között járhatatlanok voltak és amelyeken az ellenség minden jel szerint már a békeévekben jelentős mennyiségü hadianyagot halmozott fel az esetleges orvlövészharcok céljaira.

A magyar kötelékeknek ezekben a tisztogatási harcokban való részvételére utaltak legutóbb több izben is a német hadijelentések.

E feladat megoldásában a magyar csapatok mellett természetesen szövetséges kötelékek is résztvettek. Az ellenségnek azok a kisérletei, hogy az orvlövészbandák ellenállását kisebb ejtőernyős csoportok földrevitelével megerősitse, sorozatos kudarccal végződtek.

A hősök ünnepét vasárnap Muraszombat is megünnepli

Vasárnap megemlékezik az egész magyar nemzet a világháboruban elhunyt hősökről. A hősök napja a Muravidék számára kettős ünnep, mert ezen a napon emlékezünk meg azokról a muravidéki hősökről is, akik nem törődtek bele 1919-ben a jugoszláv megszállásba, életüket áldozták Muraszombat felszabaditásáért és nem csökkenti cselekedetük nagyszerüségét az, hogy ez **akkor**, csak néhány napra sikerülhetett.

Muraszombatban 10 órakor lesznek mindkét templomban istentiszteletek, 11 órakor pedig a temetőben emlékünnepélyt tartanak. A Hiszekegyet játsza a tüzoltózenekar, Móra László alkalmi költeményét szavalja Serüga József levente, Kodály egyik hazafias énekét a kereskedelmi iskola énekkara adja elő,

Mórocz Imre vezetőjegyző ünnepi beszédet mond,

egy gimnázista diák szaval, majd megkoszoruzzák a hősök sirjait. A Himnusz és diszelvonulás zárja be az ünnepélyt.

Vasárnap, a Hősök napján lobogózzuk fel házainkat

Május 31-én Hősök napját ünneplik szerte az országban. A távoli frontokon küzdő és a hazáért életüket feláldozó honvédeinkről, akik életüket és vérüket áldozzák békés munkánkért, megemlékezni mindenkinek kötelessége. Juttassuk ezt kifejezésre azzal, hogy résztveszünk a temetőben rendezett Hősök-ünnepén és kitüzzük e napon a nemzeti zászlót, nemzeti létünknek szent szimbolumát.

Szép eredmények a vashidegkuti pedagógiai szemináriumon

A mult hét péntekjén rendkivül értékes és tanulságos pedagógiai szemináriumot tartott a muraszombati I. foku Közoktatásügyi Kirendeltség II. körzetének tanitósága Vashidegkuton.

A rossz, esős idő ellenére a körzet tanitói majdnem teljes számban megjelentek. A gyülés előtt részt vettek a plébánia templomban tartott szlovén nyelvü májusi ájtatosságon és az azt követő szentmisén, ahol a tanitóság magyar egyházi énekeket énekelt.

A gyülést az uj áll. iskolában tartották. Az értekezleten Rhosóczy Rezső, a kirendeltség vezetője elnökölt. A szemináriumon megjelentek: Antauer Jenő tan. előadó, Titán József népművelési titkár, továbbá Galambos Márton lhdgy. járási levente pk. és Gombás István lhdgy. körzet pk. és Stevancsecz Rezső körzeti iskolafelügyelő, *akinek érdeme a szeminárium megrendezése.*

A magyar „Hiszekegy“ elimádkozása és az üdvözlések után Rhosóczy Rezső, a kirendeltség vezetője megnyitó szavaiban beszélt a tanitó hármas feladatáról: az önképzésről, az iskolai munkáról és az iskolánkivül kifejtett tevékenységéről. Itt a vendvidéken a két utóbbi tevékenység sajátságos felkészültséget kiván a tanitóságtól.

A munka eredményét, a szentistváni gondolat megvalósitását, a vendnép lelkének, szokásainak és nyelvének teljes megismerésével biztosithatjuk.

A megnyitás után Galambos Márton lhdgy., járási levente pk., a levente intézményt ismertette és kérte a tanitóságot, hogy az oktatáson kivül különösen az egyesületi életbe kapcsolódjanak be, hogy elérhessük mindnyájunk célját, a szebb jövőt.

Titán József népművelési titkár előadásában, a tőle megszokott alapossággal ismertette a népművelési munka első évi eredményét és tájékoztatást adott a következő évre. A művelődés erkölcsi és értelmi tartalma az a biztos alap, amely a nemzeti társadalom igazi értékét adja.

A gyülésen három próbatanitás szerepelt. Tanitott egy csak magyarul, egy csak vendül és egy mind a két nyelvet beszélő tanitó.

Tanitottak: Horváth Etelka, beszéd- és ért. gyak., az I. o.-ban. Tárgy: „Tavasz hirnökei“. Császár Antal, beszéd- és ért. gyak., a III. o.-ban. Tárgy: „Muraszombati járás“. Klanjscsek Cirilné Simon Márai, történelem a IV. o.-ban. Tárgy: „Szabadságharc“. A tanitást követő értékes hozzászólásokból megállapitható volt, hogy ebben az átmeneti évben az a tanitó érte el a legjobb eredményt, aki mind a két nyelvet tökéletesen beszéli.

Simon Gyula muraszombati ig. tanitó, a „Szülőföld és honismeret“ cimen tartott értékes és élvezetes előadást. Az előadó alapos tárgyi ismerettel szempontokat vetett fel a falu néprajzának feltárásához.

Antauer Jenő tan. előadó megállapitotta, hogy a tanitások és előadások igen értékesek voltak és *elismerését fejezte ki.*

Rhosóczy Rezső, a kirendeltség vezetője zárószavaiban elismerő köszönetet mondott a szeminárium megrendezéséért és a résztvevők fáradozásáért. Végezzük munkánkat komolyan és lelkiismeretesen, az eredmény nem marad el.

Valóban, az az ut, melyet az itteni tanitóság követ, biztositja a szebb jövőt!

A pedagógiai szeminárium szép eredménye Stevancsecz Rezső körzeti iskolafelügyelő szakszerü, lelkes munkáját dicséri.

A vashidegkuti pedagógiai szeminárium, egyik ősz, köztiszteletben álló muravidéki igazgató tanitó, Csepreghy Károly részére szép évforduló is volt, ugyanis ezelőtt 44 évvel már egyszer részt vett Csepreghy igazgató egy vashidegkuti pedagógiai szemináriumon és ott emlékezetes előadást is tartott.

Kedvezményes week-end
a vendvidékiek számára
HÉVIZEN
a Helikon és Károlyi Villákban
Napi teljes pensio P. 11.—
Szobafoglalás: Helikon Villa, Hévíz.

A csendlaki körjegyzőség tüzoltóinak gyakorlatai

Pünkösdhétfőn a csendlaki körjegyzőség 11 tüzoltócsapatát vizsgálta felül Benkó József tüzrendészeti felügyelő. A felügyelőt Fehér József körjegyző üdvözölte és hazafias beszédet mondott a tüzoltóság előtt. Benkó József mondott ezután hatásos beszédet a tüzoltók emberi és nemzeti feladatairól.

A rendgyakorlatok és az oltási gyakorlatok valamennyi egyletnél katonás pontossággal, jól mentek. A magyar vezényszavakat minden tüzoltó jól megértette és habozás nélkül cselekedett a vezényszavak elhangzása után, ami azért is nagyjelentőségü, mert aránylag ezen a vidéken tudnak legkevésbé magyarul beszélni az egész járás területén.

Néhány egylet, amelynek parancsnokai nem voltak a muraszombati tüzoltótanfolyamon, még a régi rend szerint csinálta a gyakorlatokat. Ezeket a hiányokat pótolni kell — habár a gyakorlatok magyar vezényszavakra, kifogástalanul mentek igy is. A Himnusszal ért véget a jólsikerült tüzoltónap.

A rehabilitációs törvény alkalmazása a Délvidéken

Kormányzói kegyelem utján kérhető a hátrányos jogi következmények megszüntetése

A rehabilitációs törvénynek a Délvidéken való alkalmazásánál — egy konkrét esettel kapcsolatban — az ujvidéki törvényszék olyan álláspontra helyezkedett, hogy azok akik a felszabaduláskor a Délvidéken állandó lakhellyel birtak és a felszabadulással váltak magyar állampolgárokká, nem a büntetés kitöltésétől számitott 3, illetve 5 év elteltével kérhetik a rehabilitációs birói eljárás meginditását, hanem csak a felszabadulás napjától, 1941. április 11-étől számitott 3, illetve 5 év elteltével. A törvényszék álláspontja azt jelentette, hogy mindazok, akik büncselekményekért vagy vétségért a jugoszláv biróságok által voltak elitélve és büntetésüket kitöltötték 1937, illetve 1938-ig, tehát a felszabadulásig elmult a rehabilitációs törvény által előirt 3, illetve 5 év, még sem kérhetik a rehabilitációs birói eljárás lefolytatását. A törvényszék arra a jogi álláspontra helyezkedett, hogy az érdekeltek a rehabilitációs birói eljárás meginditását csak 1944, illetve 1946., április 11-én kérhetik.

A törvényszék döntése ellen felebbezést jelentettek be és igy az ügy a szegedi Tábla elé került. A Tábla teljes egészében jóváhagyta az ujvidéki törvényszék álláspontját, egyben megadta az utasitást, hogy a rehabilitációs törvényt, illetve birói eljárás meginditását milyen formában és esetben lehet kérelmezni. A Tábla döntése szerint a büntető itélettel kapcsolatos és ahhoz füződő hátrányos jogi következmények megszüntetése a Délvidék lakosaival szemben csupán a felszabadulás napjaitól, tehát 1941. április 10-től számitott 3, illetve 5 év elteltével kérelmezhető birói uton.

Nyitva áll azonban az út minden érdekelt részére, hogy az 1940. évi XXXVII. t. c. 18. paragrafusa alapján kormányzói kegyelem utján kérjék a büntetésből származó hátrányos jogi következmények megszüntetését. A biróságtól a táblai döntés értelmében csak 3, illetve 5 év eltelte után kérhető a büntetésből származó hátrányos jogi következmények megszüntetése.

Azok a délvidékiek, akik élni akarnak a rehabilitációs törvény által biztositott jogukkal, azok ne az illetékes birósághoz, hanem a Főméltóságu Úr kabinetirodájához intézzék kerelmüket.

HIREK

— **Kitüntetés.** Magyarország Főméltóságu Kormányzója 1942. évi május hó 8. napján kelt legfelsőbb elhatározásával dr. Szabolcs Géza muraszombati születésü m. k. rendőrfogalmazónak a Nemzetvédelmi Keresztet adományozta.

— **A Vasvármegyei Általános Tanitó-Egyesület** junius hó 3-án (szerdán) délelőtt 9 órakor Szombathelyen, a vármegyei székház nagytermében rendes közgyülést tart, melyre az egyesület tagjait, Vas vármegye tanitóságát és tanügybarátait ezúton is meghivja az elnökség. A közgyülést délelőtt 3/4 8 órakor szentmise előzi meg a domonkos templomban. A protestáns tanerők istentisztelete délelőtt 8 órakor lesz a református templomban. A muravidéki tanügyigazgatási kirendeltség a gyülésen való részvételre szabadságot engedélyez a területén működő tanitóknak.

— **Anyák napja a muraszombati áll. népiskolában.** Pünkösdhétfőn délután 3 órakor virágcsokrokkal a kezükben gyülekeztek a növendékek, hogy kedves ünnepély keretében ünnepeljék meg az anyák napját. Az iskolaudvar megtelt szülőkkel, édesanyákkal, gyermekekkel. A gesztenyefa alatt felállitott dobogóra fehér ünneplőben és magyar ruhában egymásután léptek elő az apróságok, hogy kicsiny szivük szeretetét megható versikékben tolmácsolják az örömtől könnyesszemü édes anyjuknak. Az ünnepi szónokok, magyar nyelven Major Lászlóné, vendnyelven Ruszanov Igorné, komoly szavakkal méltatták az édesanyai hivatást és a gyermekeket az édesanyák megbecsülésére és szeretetére intették. A szép ünnepély rendezése Simon Gyula igazgató és a tanitói kar fáradhatatlan ügybuzgalmának eredménye.

VÁROSI MOZI
Muraszombat
Előadások:
május 30.-án szombaton 20 óra 30 p.
május 31.-én vasárnap 15 óra 15 p.
17 óra 30 p.
és 20 óra 30 p.
junius 1.-én hétfőn 11 óra 15 p.
„Az uj földesúr“
Jókai Mór regénye
Főszereplők: JÁVOR PÁL, EGRY MÁRIA, MÁLY GERŐ, RÓZSAHEGYI KÁLMÁN stb.
Következő műsor:
Buvárhajók nyugatra

— **Csáki (Légenstein) Lili sikere.** Muraszombat egyik tehetséges szülötte, Csáki (Légenstein) Lili az Országos Szinészegyesület növendékeinek szinivizsgáján igen nagy sikert aratott és a fővárosi sajtó is meleg elismeréssel emlékezett meg szerepléséről.

„SABARIA“
rum és likörgyár
Mindennemü szeszesitalok gyártása és eladása
cégt. **BORLAY ENDRÉNÉ**
Szombathely
Thököly Imre ucca 71. - Telefon 10-68
Legkitünőbb italok!
Legpontosabb kiszolgálás.

— **Anyák napja és emlékfaültetés a bántornyai állami népiskolában.** F. hó 14-én megható és lélekemelő ünnepély volt a bántornyai áll. népiskolában. Az ember legdrágább kincséről, az édesanyáról emlékeztek meg ezen a napon a tanulók és a megjelentek. Az ünnepély a nemzeti imával vette kezdetét majd Bérces István igazgató-tanitó hatásosan felépitett beszédjében méltatta az anyai szent hivatást és kiolthatatlan szeretetét, párhuzamot vonva a személyes édesanya végtelen jósága és mindnyájunk közös édesanyja, *a magyar Haza* között. Szép szavait vend nyelven Raduha B. tanitónő ismételte és ismertette. A visszatérés örömét minden időkre hirdető, előre elkészitett fát a gyermekek állandó helyére szakszerüen elültették és néhány kapavágással megerősitették, mialatt a megjelentek a Himnuszt énekelték. Az édesanyáról irt szép költeményeket Albert M., Tivadar M., Stausz M., Korén B., Zadravec I., Scsáp I., Törnár I., Magdics A., Zadravec B., Fticsár M., Csicsák M., Vojkovics B. és Cipót Ilona adták elő, nagy tetszést aratva a megjelent szülők körében. *Szekeres Piroska* tanitónő ügyesen betanitott hazafias dalaival és rátermettségre valló vezénylésével emelte a fényesen sikerült ünnepélyt. (T. J.)

Jó megjelenésü, fiatal, kitanult

elárusitó-leányt

azonnal felveszek.

HÁHN IZIDOR könyv ès papirkereskedés, Muraszombat.

— **A Király Sör térhóditása a Vendvidéken.** Az elszakitás időpontjáig a legkedveltebb itala környékünk lakosságának a Király sör volt. Az elszakitás lehetetlenné tette, hogy a kanizsai gyár tovább is szállitson a Vendvidékre, melynek lakossága azonban a két évtizedes elszakitás alatt sem feledte el ezt a kiválló minőségü sört és sokszor emlékeztek vissza a jó sörivók a hires kanizsai sörre. A felszabadulás lehetővé tette, hogy a Király sör ismét megjelenhessen a vendvidéki asztalokon, melyeknek legszivesebben fogyasztott itala. Az elmult 1 esztendő alatt a nagykanizsai gyár, mely az Europaszerte ismert Drecher-Hagenmacher konszern érdekkörébe tartozik, hatalmas mennyiségü sört szállitott a Vendvidékre és értesülésünk szerint napról-napra nagyobb rendeléseket irnak át a vendvidéki kereskedők és italmérők a nagykanizsai Király Sörgyárhoz. Érthető a Vendvidék nagy érdeklődése a kiváló minőségü sör iránt, hisz ma már itt is szállóige, hogy a Király sör fejedelmi ital, melyet uralkodói jogok illetnek meg az összes italfajták felett!

— **Veek-end Hévizen a vendvidékiek számára.** Héviz két legelőkelőbb nyaralója, a Helikon és Károlyi Villa, kedvezményes week-endet rendez a muravidékiek számára. Szombat déltől hétfő estig a teljes pensio pompásan berendezett 1 és 2 ágyas szobákban kitünő ellátással, személyenkint napi 11 pengő. Minden szobában folyóviz, külön fürdőszoba, garázs áll a vendégek rendelkezésére. Nem kétséges, hogy a muravidékiek élnek a kedvező alkalommal és szivesen keresik fel a hévizi Helikon és Károlyi Villákat. Szobafoglalás: Helikon Villa, Héviz.

MURA : KŐSZEG

Mura csapata Urnapkor, 1942. junius 4.-én játszik saját pályáján I. o. bajnoki mérkőzést Kőszeg csapata ellen, d. u. 4 órai kezdettel.

LEVENTEÉLET

Leventenapot rendeznek Muraszombatban

Junius 21-én nagyszabásu levente napot rendeznek Muraszombatban. A leventenap keretében bemutatják a nagyközönségnek is a leventefoglalkozások lefolyását és általában a leventeélet szépségeit. A leventenap rendje még nincs teljesen meghatározva, nagyobb vonásaiban azonban már kialakult. E szerint 20-án este fáklyásmenetben, énekszóval végigjárják a leventék a várost, 21-én leventeistentiszteleteken vesznek részt, majd az egész délutánt kitöltő sporttáborozást rendeznek a sporttelepen, amelynek keretében versenyeznek, jászanak és a leventefoglalkozások gyakorlatait mutatják be.

Döntetlenül mérkőzött a muraszombati leventék labdarugócsapata Szentgotthárd válogatottjával

Pünkösdhétfőn a muraszombati leventék labdarugócsapata Szentgotthárdra utazott, hogy összemérje erejét Szentgotthárd válogatottjával. Gombás István főhadnagy, körzetparancsnok vezetésével 13 játékos és 13 szurkoló indult utnak külön autóbuszon a mérkőzésre, amely d. u. 5 órakor kezdődött a szentgotthárdi sporttelepen. A mérkőzést amelyet nagyszámu közönség nezett végig zászlócsere előzte meg. A muraszombati leventék szépen elkészitett emlékzászlóját Gerencsér muraszombati csapatkapitány nyujtotta át rövid beszéd kiséretében a szentgotthardiaknak. A muraszombati leventék a következő összeállitásban kezdtek ezután a mérkőzést: Borovszky — Krsztics, Krakszner — Zadravec, Gerencsér, Rozsanovits — Zsizsek, Simonka, Zelko, Deskovics, Heuser. A muraszombatiak támadásával kezdődik a mérkőzés, a szentgotthardiak jutnak a 10 percben mégis vezetéshez — szerencsés góllal. A 30 percben sorozatos muraszombati támadások után Deskovits egyenlit szép góllal. A II. félidőben jobban játszik a szentgotthárdi csapat, a muraszombati védelem azonban a helyén áll. A 25 percben Simonka éles lövéssel megszerzi a muraszombati leventéknek a vezetést, a szentgotthárdiaknak azonban védelmi hibából a 40 percben sikerül kiegyenliteni. A mérkőzés eredménye igazságos. A muraszombati leventecsapat legjobbjai Borovszky, Krakszner, Gerencsér és Deskovits voltak, de az egész csapatot dicséret illeti, hiszen a lelkes leventék Szentgotthárd válogatott csapata ellen értek el döntetlen eredményt. A szép szentgotthárdi kirándulás a muraszombati leventék körében sokáig emlékezetes marad. Itt említjük meg, hogy a hosszu utat ingyen tehette meg [illegible] [illegible] kiadásaikat is fedezték [illegible] bati társadalmi [illegible] köszönhető, mert a leventéknek [illegible] [illegible] összegyüjtött adományok [illegible] [illegible] a szentgotthárdi kirándulást [illegible] [illegible] tobb kirándulást lehet rendezni. [illegible] adományok sorából kiemelkedik Benkó József gyáros 100 pengős adománya.

Kamatnélküli kölcsön lóvásárlásra!

A földmivelésügyi minisztérium a hitelszövetkezetek által 1 évrè 3—500 pengő közötti kamatmentes kölcsönt ad azoknak a gazdáknak a részére, akiknek a lovait honvédelmi szolgálatra besorozták. Aki a kölcsönt igénybe szándékozik venni, az nyolc napon belül jelentkezzék a Muraszombat ès Vidéke Hitelszövetkezetnél Muraszombatban. Jelentkezèskor hozza magával azt az irást, amit lova átadáskor a honvédség kiállitott számára.

Ingyenes gazdasági szaktanfolyamon vehet részt a járásból 20 levente!

A földmivelésügyi miniszter a leventék részére 2 hónapos ingyenes gazdasági szaktanfolyamot rendez julius 1-től augusztus 31-ig bezárólag. A muraszombati járásból 20 levente jelentkezhet az ingyenes gazdasági szaktanfolyamra, amelyet számunkra a battyánfalvai szakiskolában rendeznek meg.

A csiratlan kukorica forgalma

A földmivelésügyi miniszter a csiranélküli kukorica és a belőle előállitott kukoricatakarmánydara forgalombahozatalának szabályozásáról rendeletet adott ki. A csiranélküli kukorica az a termék, amelyet a kukoricából a mag csirájának eltávolitása utján állitanak elő. A csiranélküli kukoricának és a belőle előállitott kukoricatakarmánydarának ilyen minőségét „csiranélküli" jelzéssel az áru tartályán, zsákjának függő cimkéjén, valamint a vonatkozó üzleti iratokon, hirdetésben és egyéb nyomtatványokon és ajánlatokon fel kell tüntetni.

A csiranélküli kukoricát csirás kukoricával vagy más takarmánnyal keverve, illetőleg a csiranélküli kukoricatakarmánydarát a csirás kukorica őrleményeivel vagy más takarmánnyal keverve forgalombahozni tilos. Tilos továbbá a kukoricacsira elkülönitése és tisztitása során kapott nagyobbrészt [illegible] [illegible] álló terméket kukoricacsirával a csiranélküli kukoricatakarmánydarához keverni.

S·P·O·R·T

MURA : HALADÁS II. 2:1 (0:1)

Pünkösdvasárnap délután játszotta le a két csapat a Mura pályán I. o. bajnoki mérkőzését szép időben 400 néző előtt.

A Mura felállitása a következő volt: Jandl — Gerencsér, Erdősi — Deskovics, Kulcsár[?], Csigán — Zadravec, Puhan, Sárközi, Heiszer, Kolossa.

A játék elején egyenrangu volt a két csapat. Murának volt egynéhány szép helyzete a kapu előtt, de balszerencsével küzdött a csatársor. Puhan gyönyörü lövése a felső kapufa[ról] pattant vissza a mezőnybe. A félidő közepe táján felnyomult a Haladás és határozott fölénybe is került. Szép összjátékkal sokszor közelitették meg a Mura kapuját, de a csatárok rosszul lőttek. Mura védelme is megállta a helyét, igy a szombathelyiek a félidő egyetlen golját a 21. percben érték el messziről küldött gurulós labdájukkal, amit a különben jó Jandl elnézett.

A második félidőben Deskovics ment előre a Mura csatársorába és Heiszer fedezetnek. Mura vette magához a kezdeményezést, nyomasztó fölénybe került, de a kiegyenlitő golt csak a 20. percben érte el Kolossa beadásából Sárközi, aki fordulásból és kapásból gyönyörü golt ért el. Mura csapata folytatja támadásait és Csigán szöktetéséből ismét Sárközi lövi be a labdát a Haladás kapujába a [illegible] percében. A második gol [illegible] Haladás játékosait. Krasznait és Újvárit kiállitja a játékvezető.

Dr. Valent játékvezető, a pécsi Déldunántuli játékvezetők testületének tagja, nagy körültekintéssel, jól vezette a mérkőzést.

Jegyzetek a zsidó földbirtokok kisajátításáról készített törvényjavaslatról

Bánffy Dániel báró földmivelésügyi miniszter és Vass Elek országos telepitésügyi főigazgató közölték a nyilvánossággal, a zsidóbirtokok igénybevételéről szóló uj törvényjavaslatot. Az uj javaslat közzététele fontos gazdasági és nemzeti esemény, hiszen egészbevéve több mint egy millió hold területről van szó. De jelentős politikai esemény is a javaslat, mert az eddigi tervekkel szemben átdolgozták és több tekintetben megszigoritották.

A zsidóság meghatározása teljesen faji alapon és nem az eddigi, sok kivetelt ismerő zsidótörvények alapján áll.

Az erdőgazdasági ingatlanokat is elveszik a zsidóktól sőt bizonyos esetekben *az élő és holt felszerelés* átvételére is módot ad a javaslat. Igy például az a keresztény birtokos, aki haszonbérlőjének felmond, annak élő és holt felszerelésére igényt tarthat.

A Magyar föld teljes zsidótlanitása a javaslat legfontosabb célja. Ezért nemcsak a zsidó fogalmát határozták meg fajvédelmi alapon, hanem lehetővé teszik, hogy a *haszonbérlet* terén is érvényesüljön a fajvédelmi elv. A jövőben zsidók mezőgazdasági vagy erdőgazdasági ingatlant csak miniszteri engedéllyel vehetnek haszonbérbe. A keresztény haszonbérbe adó földbirtokos, amennyiben ingatlanát házikezelésbe akarja venni, vagy kishaszonbérletbe adni, a törvény hatálybalépésétől számitva *60 napon belül felmondhatja* [illegible], s annak élő és holt felszerelését teszértre megvásárolhatja.

Azonnal és tulajdonul veszik igénybe a zsidóbirtokokat. Nincs tehát mód arra, hogy panaszokkal és fellebbezésekkel hosszu időre elodázzák az igénybevételt. A *termelés folytonosságának érdekeit*, amelyek ma mindent megelőznek, körültekintő intézkedések védik. A termelést az átadásra kötelezett zsidók nem szabotálhatják, mert ez esetben nagy büntetés vár rájuk.

Egyszeri kártalanitást mond ki a törvény s ennek folytán az átvételi eljárás rövid és gyors lesz. A kártalanitás összegét mezőgazdasági ingatlanoknál és háztulajdonosoknál külön-külön állapitja meg a javaslat.

Kötvényeket kapnak az eddigi zsidótulajdonosok a teljes összegének megfelelő összegben. A kötvények harminc év alatt évi 3.5 százalékkal utólag kamatoznak. Az élő és holt felszerelésért megállapitott térítést készpénzben zárolt számlára kell befizetni. A zsidók a kötvényeket nem kapják kézhez. Méltánylást érdemlő esetben kisebb ingatlanokért a térítést készpénzzel is ki lehet fizetni.

Brez interesa poszojilo za küpüvanye konyov!

Vogrszko Kr. Kmetijszko minisztrsztvo dá poutom Hitelszövetkezetov brez interesa poszojilo 300-500 Pengőv na edno leto dní tisztim kmetom, steri szo dáli szvoje konye Vogrszkomi Kr. Honvédségi na razpolágo. Sto scsé meti tou poszojilo, sze náj v 8 dnévaj zglászi pri Muraszombat és Vidéke Hitelszövetkezeti (prvlé Kmecska poszojilnica v Szoboti) sz tisztim potrdilom, kak je doubo od Honvédsége.

Pri Charkowi Ruszi zgübávlejo volou za nadaljávanye bojne

Kak iz Berlina glászijo, bitke pri Charkowi trpijo dale z nezménsanov szilov. Nemci prehájajo vszigdár bole v napád i szo zdaj zse potpunoma obkoulili i zaprli Timosenkove armáde. V tej bítkaj szo nemcam pomágali tüdi vogrszki i románszki seregi. Nemci i nyuvi zavézniki rusze vsze bole vküp tirajo i obroucs gracsüje vszigdár ménsi. Europláni pa vsze bole pomágajo pesákom i tüzérségi, ka bi kim prvle vnicsili dvá i pou miljonszko ruszko vojszko. V ruszki armádaj sze zse pozna szlaboszt. Zgübe nemcov i zavéznikov szo, z ozirom na nouve bojnszke skéri, z sterimi szo zdaj zacsnoli i zavolo nouve taktike, prevecs mále. Nacsi je pri ruszaj. Pri tej szo zgübe natelko velke, ka sze pri szoldákaj zse kázse, da némajo nikse voule vecs za nadaljávanye bojne. Kak sze kázse, de tá bitka pri Charkowi edna nájvéksa v tom szprotoletji.

Dr. Antal István:

Cejloj Europi je na haszek, ka naj bo mocsen i szloboden Vogrszki orszag

Na riszálszki pondejlek szo v nájvéksoj vészi Bácske, v Apatini, orszácsko zásztavo poszvecsüvali, stero nyim je Nagyatád vész darüvala. Ouszvetni gucs je dr. Antal István národno-obrambni i propagandni miniszter drzsao, ki je med drügim etak pravo:

V szlednyi sztou lejtaj je nájvecs bojn na Europo i Vogrszki orszag z Balkána slo. Nas jüzsni kráj je pred 22 lejtami tüdi bojna vtrgnola vkraj od nasega tejla i tá bojna sze je tüdi na Balkán szkűjala. Miszeo i düh országa Szvétoga Stevana krála je zagvüsala miroven zsítek vszem vougram, ne gledoucs na tou, ka po kaksem jeziki gucsijo. Po koncsanoj bojni de tüdi té düh vládao naprej, ali znati moremo, ka szkém zsivémo pod ednov sztrejov. Ka od Kárpátov notrizagrajena zemla naj bo eden mocsen i szloboden Vogrszki orszag, tou je nej szamo nam na haszek, nego cejloj Europi i celou cejlomi szvejti.

Sef ruszoszkoga generálstába sze je dojsztrejlo

Pri Charkowi notrizagrajeni ruszi szo v nájvéksoj zmeslingi, ár je klejsse csi duzse bole vküper sztiszkávajo. Podlas generál, kak komándánt 57 szovjetszke ármije i sef ruszoszkoga generálstába szta sze malo pred tisztim, kak bi nyiva zgrabili, dojsztrejlila.

Lükec szi zse zdaj zagvüsajte

Zdaj na szprotoletje sze je lükec szkoron nindri nej doubo kűpiti. Zrok toga je zvéksega tála tou, ka szo ga láni nej mogli poszejati ali szo ga pa premalo poszejali. Záto pa zse zdaj goripozovémo pazko nasim vertinyam, ka szi naj v baoti küpijo lükovo szemen i tiszto naj juniusa mejszeca poszejajo na gredáj v réd. Gda vöpride, ga naj oplevéjo i okopajo ednouk ali dvakrat. Augusztusa mejszeca ga naj vöposzkübéjo z nátjov vréd i ga dobro poszüsijo. Nát nej trbej vkraj trgati, ár ona száma odpádne. Tak dobro vöposzüseni lükec szi zdaj sztráni denemo na szühom meszti i ga na priszesztno szprotoletje rano poszadimo.

Od kèdna do kédna

Pri Harkowi szo notri zagrádili dvá pa pou millionov ruszov. Znáno je, ka szo ruszi escse pred riszálami scseli front predrejti. Zatogavolo szo cejle divizie tankov i vecs ármij rédne szoldacsije vrgli v boj. Zgoudilo sze je pa ráncs naoupak, ár je zdrűzsena nemska, vogrszka i románszka szoldacsija notrizagrádila 2 pa pou millionov kommunistov, ki vecs nemrejo nazáj. Nemsko bojnszko naznanilo eksztran vadlüje zahválnoszt nasim vogrszkim honvédom, ki szo okouli 2.000 partizánov djáli doj i szo vkrajvzéli doszta municie, tankov, stüküv, masinszki pűks i vszefelé drüge bojnszke skéri. Té tri ruszoszke ármie, stere szo tak lepou prisle v skripcé, je escse nájbougsa szoldacsija Timosenka. Ov tao vojszke pa zsé zácsa ráznok iti.

Na londonszkom pláci sze je 50 jezero kommunistov nábralo vküper. Govorniki szo proszili, ka naj vláda podpré rusze v takso formo, ka bi angleska szoldacsija naj zaszejdla cejlo Európo. Rejszan lejpi je tanács, szamo tesko ga je doprineszti.

Angleskomi imányi naednouk i z vszej sztráni prti nevarnoszt — je pravo Duff Copper v rádiji pri priliki angleskoga államszkoga szvétka. Tá példa je edina v historiji Anglie. Zgűbo, stero szmo doszejgamao pretrpeli, bi szamo tak lejko preobrnoli na zmágo, csi bi trikrát telko hajouvov, deszétkrát telko vojszke i eroplánov meli — je pravo Duff Copper.

Nájvisisa birovija v Szofiji je na szmrt oszoudila zavolo spionsztva Norman Dáwisa angleskoga attaséa i vecs lüdi bolgárszkoga i szrbszkoga pokolejnya.

Gandhi, indijszki vezér, je na anglezse gledoucs etak erkao: Düsnavejszt mi ne püszti, ka bi mi morálno podporo dávali anglezsam.

Japonci szo od zacsètka bojne vnicsili oszem bojnszki hajovov

Iz Tokioja glászijo: Japonszki főhadiszállás je zdaj dao na znánye kelko hajovov i europlánov szo od zacsétka bojne do május 20-ga vnicsili japonci. Japonszko marinarsztvo je v tom krátkom csaszi potoupilo 8 neprijátelszki bojnszki hajovov, 6 pa mocsno pokvárilo. Potoupilo je nadale 6 hajovov za přenásanye europlánov i v isztom csaszi dojsztrejlili 982 protivnikovi europlánov. Pokvárili szo tesko 1292 europlánov. Nadale porouscsajo, ka szo potoupili 8 ménsi amerikanszki, 12 angleski i 8 hollandszki hajovov, 6 amerikanszki i 5 angleski pa mocsno pokvárili. Vnicsili szo nadale 50 neprijátelszki podmornic, 21 pa mocsno pokvárili. Zvün toga szo potoupili escse doszta drűgi ménsi trgovszki i nájnácsisi hajovov, velko vnozsíno pa zarobili i za szébe obdrzsali.

Nyers vadbőröket

(pézsmát, görényt, mókust, borzt, mezei nyulat, házi nyulat, rókát, vidrát, nyestet stb.) és mindenféle állati szőrt

a legmagasabb napi àrban veszek.

Szàsz Istvàn - Muraszombat

Lendva utca 17.

Legjobb saját gyártmányu

rumot, likőrt,

kisüstön főtt pálinkát

GAUGEL KÁROLY-nál

SZOMBATHELY

Faludi Ferenc utca 30.

Krátki glàszi

— **Mikola Sándor kotriga Vogrszke Akadémije Znanoszti.** Visziko prestímanye je doszégnolo zádnye dní nasega domovincsara g. Mikola Sándora főigazgatója. Na nájvisisom meszti szo ji zavolo zaszlüzsenoszti na pouli zevcsenoszti vöimenüvali za rédno kotrigo Vogrszke Akadémije Znanoszti. Tou visziko prestímanye je obednim tüdi prestímanye nase cejle krajine i je zsívo szvedousztvo, na kak visziko sztubo lejko pride vogrszki szlovén v vogrszkom országi, gde nega odürjávanya ali zametávanya zavolo národnoszti ali vere. Nyim pa iz szrcá zselejmo obilno blagoszlova na nyúvom deli i ji goszpodin Boug naj zsivé na dúga lejta.

— **MOLITVENE KNIGE (katolicsanszke)** v sztároszlovenszkom jeziki sze dobijo v knigárni Háhn Izidora v Szoboti.

— **Na persouno** sze mejszecsno 10 dejk zsájfe ali 25 dejk prája za pranyé lejko vövtála v baotaj, stere szo za tou zavüpane.

— **Kálay Miklós** miniszterszki predszédnik je sz toplimi recsámi vzéo szloboud od vojszke, stera ide na front.

— **Okinyeni popüszti po zseleznici.** Ár szo zseleznice obterecsene z prevázsanyom vszefelé blága, szo v csaszi od májusa 19-ga i do juniusa 30-ga nisterne popüszte za poutnike zbriszali.

— **30.000 pengőjov** senka de sze letosz vötálalo onim, ki do nájlepse i nájvecs szvileni gub meli od szviloprejni goszanc za odati.

Belgrádszki rádio je senk doubo od Hitlera. V tej dnévaj je belgrádszki rádio szvetio szvojo prvo oblejtnico. Ob toj príliki je kancelár Hitler poszlo pou milion márk, ka bi sze sz temi pejnezi pomágali oni, steri szinovje i ocsevje szo odisli v bojno.

KÖZPONTI MOZI

DITTRICH, MURASZOMBAT

ELŐADÁSOK

május 30-án, szombaton 9 órakor
május 31-én, vasárnap ¼4, 6 és 9 órakor
junius 1-én, hétfőn 6 és 9 órakor

MIÉRT?

Főszereplők:

MURÁTI LILI és PÁGER ANTAL

junius 3-án, szerdán és 9 ó.
4-én, csütörtökön ¼4, 6 és 9 ó.
julius 5-én, pénteken 9 ó.

Honvédek diadalmas előrenyomulása dél felé és a bolsevista veszedelem ellen

Honvédek, előre!

Első magyar honvédfilm 1941—1942-ből

Összeállitotta: BÁNÁSS J. szds.

Minden magyar hazafinak kötelessége, hogy ezt a filmet megnézze!

V Belgrádi i v drűgi szrbszki várasaj nej privátniki i niti trgouvci neszmijo küpüvati nancs po makszimeranoj cejni zsivíno, meszou, spej, mászt, melo i psenico, pa niti mlejka nej. Vsze tou sze szmej dobiti szamo na kárte. Steri bi z odrédbov vözospilali, tiszte odneszéjo v koncentrácijszki tábor.

Hasznavehetetlen és törött GRAMOFONLEMEZEKET, használt KERÉKPÁRGUMIT legmagasabb árban veszünk.

NEMECZ JÁNOS

rádiószaküzlet

MURASZOMBAT.

V Párisi szo záprili sztou mozijov. Na Francuskom szo prevecs sztrogo odmerili kelko pare, elektrike i vougelja sze szmej ponücati. Záto szo áprilisa po celoj drzsávi nájvéksi tao mozijov, szinházov, kávéházov, bárov i tak nadale záprli. V Párisi je moglo sztou mozijov zaprejti dveri, záto ka szo prejk zíme prevecs elektrike ponücali, vecs kak bi szmeli. V Toulouzi szo zaprli 95%-ov vszej lokálov.

Pálcsics Ferenc nagykanizsai fonalfestőgyár **Nagykanizsa**

Anyaggyüjtő: Muraszombat, Rákóczi ut. Simon Emiliné

Vállalja mindennemü férfi és nőiruhák festését és tisztitását, valamint fonal és végáruk festését és kikészitését. Gyár: Nagykanizsa, Magyar u. 86. Tel. 3-44

Vrédi trbej àtresze napíszati i szkrbno zapakivati pake, steri sze na posto dàjo

Ravnátelsztvo za poste je v rendeleti dálo na znánye vszem postam, ka brezi átresza i szlabo zapakivani paki doszta nepotrejbnoga dela dájo urádom i ravnanye z nyimi je prevecs műdno. Ka bi sze té neprílike odpravile, je postno ravnátelsztvo vödálo postnim urádom, naj gorpozovéjo vsze tiszte, steri pake posilajo, naj té vszigdár mocsno i kém bole gvüsno zapakivajo.

Csi je mogoucse naj sze pakiva v leszene skatüle, papér naj sze nüca szamo té, csi zadoszta zagvüsa tiszto, ka sze posíla. Paki naj sze zvézsejo z mocsnim spagotom ali pa z drotom. Tázvézati pa spagot tak trbej, ka de mogoucse zamerkati, csi bi stoj pak goriofno. Záto je potrejbno obá konca snagota ali drota tak vküpgyáti, ka sze jiva nemre loucsiti. Pri tom je nájbougse nücati plombo ali pa vouszk.

Átresze trbej na pake prevecs szkrbno napíszati i je tak pritrditi, ka doj ne szpádnejo. Tiszti átreszi, steri viszíjo, naj bodo po mogoucsnoszti z leszá. V vszaksi pak naj sze dene escse po eden átresz od tisztoga sto posle i tiszti komi sze posle. Postni urádi za takse pake, stere trbej na nouvo pakivati, poszebno takszo poberajo.

LEVENTE

sze szvojim naprejhodécsim vszigdár z vüpaznosztjov pokoráva

(Iz Levente zakona)

Lübléni Pajdásje! Zmiszlite szi, ka bi bilou té, csi bi vszaksi tiszto delao, ka nyemi ráncs na pamet pride. Kaksa zmeslinga bi escse grátala po vesznicaj i po cejlom országi, csi bi vszaksi szamo po szvoji glávi hodo. Kak bi lejko, povejmo edno hizso posztavili gori, csi bi zidár, cimrman i tislar vszaksi po szvojem prijao i zácsao z delom. Edna hizsa na vecs stokov tak nigdár ne bi bila gotova. Záto je potrejben ze familijo, za vesznico i za ország voditeo, ki zapovedáva, vodi i ravna, vszi drűgi pa po tisztom delajo i ga bougajo. Sz toga bouganya gráta réd i pokorávanye, ki gordrzsí cejli szvejt.

Vogrszkoga honvéda je vszigdár pokorávanye i bouganye dícsilo. Ti tüdi mores bougaven cslovik biti. Kak levente, mores v prvom táli szvoje naprejhodécse bougati. Ka miszlis, kak szo szi szpravili tvoji naprejhodécsi szvoje sarzse? Vdiljek szo szkűszili trdo pout leventa i honvéda, pa szo szi tam nábrali moucs, da vász zdaj lejko vodijo. K tvojemi zapovedniki sze vszigdár z vüpaznosztjov obrni v kaksojkoli nevouli, vej je on zse vecskrát prehodo tou pout, po steroj te zdaj vodi. Pozna vszaksi tao levente-zsítka. Zse naprej vídi, gde de zsmetnej ali lezsej slo, gde more bole pomali iti i gde z nágloscsov. Záto sze vüpaj lüdem, ki szo ti naprejhodécsi i zapovedniki. V levente-zsítki eden za drügim pridejo vszefelé zapouvidi. Na mujstraj, táboraj, kurzusaj zapouvid za zapouvidjov príde: hitro mores vsze szpuniti, ár ovak hejnya cejlo delo, zavré sze i vsze de szamo sztunyalo. Nigdár ne pozábi, ka mi leventi eden lejpi, na vszo mladézen obszegajoucsi zsitek: sesémo zsiveti, steri je szamo tak mogoucsi, csi de nász vszaksega zseleznа diszciplina vézala vküper. Zvüntoga te escse edno doszta zsmetnejse gordávanye csaka. Zapouvid drugoga szpuniti je doszta lezsejse, kak po szpuniti zapouvid szamoga szebé. Vszako utro, v zacsétki szvojega vszákdenésnyega dela dáj vo szebi dnevno zapouved. Dnesz tou i tou sesém opraviti: telko morem pokosziti, telko psenice morem na padlás znosziti, pa tou i ono delo opraviti pouleg toga, ka kaksi opovek ali pozványe más.

Vecsér raport drzsi za szébe: jeli szi szpuno szvojo ütrásnyo zapouvid?

Csi tou vszaksi den opravis, te ne zahodis tá dráge dneve szvojega zsitka. Ne bodo te prijátelje i ráznе dráge prílike eszti ta vlekle, nego szi szam vtálás notri csasz, kak ga sesеs lejko szpunito gorponucati. Bodi diszciplinirani vu vszákom dugovanyi: tocsnoszt tocsno szpuni, do minute bodi tocsen. V oponásanyi, v znajzsnoszti i vszaksem djányi bodi példa krepke i moske diszcipline. Csi bos znao szamomi szebi zapovedavati i szamoga szebé bougati, te bos tüdi Ti toga vrejden, ka bos escse ednouk szvojim vrsztnikom-pajdasom znao zapovedávati.

Levente nemre biti kotriga politicsnoga párta

V szlüzsbeni no [illegible] je razglasen i zrendelüvanye nasega kormánya, pouleg steroga je zabránveno leventam biti v kaksem politicsnom párti, ali v kaksoj politicsnoj organizáciji, nosziti znáke politicsnoga párta, too jemati na nyihovi gyülejsaj ali szesztankaj v kaksojkoli formi i iszte sz pejnezami podpérati.

ZANIMIVOSZTI

Zzajfa z zamázane vodé. Dvej velki fabriki v Budapesti szo pri kanálisaj, gde dolitecsé zamázana, blatna i maszna voda, dále napraviti [illegible] aparáte, steri gorzadrzsíjo ino [illegible] vodé masesoubo. Kemicsno szo gornajsli, ka je z takse vodé mogoucse napraviti zsájfo. Tej aparáti za poberánye masesoube lejtno do 110.000 kg zsájfa lejko naprenosztávijo.

Vóra, stera vszaki den nacsi dene i büdi. Eden vórar v Santiagoji je napravo takso vóro, stera vszaki den nacsi büdi. Eden den zvoni, drügi den szireka, té pá popejva, [illegible] vszetelé drágo. Na té nacsin [illegible] zsmetno szlanyujego [illegible] ka szo zászpali [illegible] navadili na [illegible].

„Prehod szamo za psze i szomare". V Schn[illegible] na Nemskom szo vароski oczeke doszta nevoule meli z vsze szvojemi le [illegible]. Zdaj [illegible] doszta taksi [illegible].

Trinajszet lejt sztar pekovszki májszter. [illegible] Louis Besson [illegible]

Automobili bodoucsnoszti do naprávleni z szmole. Nemske cajtunge, Rosler Nachrichten, szo V Fordovi fabrikaj v Detroiti (USA) zoszebna komiszija dela [illegible], kak bi mogli kem bole szpodobni automobile. Po inzsenérat, steri delajo pri Fordi, do nouvi automobili meli karoszérijo z szmolé. Tej nouvi automobili do meli doszta ménse potácse od denésnyi i doszégnejo na vöro 700—1000 kilometrov. Kostali do vszevküper 400 dolárov, stera suma de sze lejko odplacsüvala v rátaj tak, ka szi vszáksi lejko ednoga küpi.

Na Szlovaskom je prepovejdano odávati szladolejt (fagylalt).

Kerékpárok, alkatrészek, gummiáru nagy választékban

Cséplő és gőzgép felszerelés

Golyós csapágyak / Sport cikkek / Gyermekkocsik

Hoffher Schrantz mezőgazdasági gépek

Stiván Ernő, Muraszombat Telef. 30

Ha Budapesten jól és otthonisan akarja érezni magát, keresse fel

ANDREICS KÁROLY vendéglőjét

BUDAPEST, VIII., Kerepesi út 5. Keleti p.u. érkezési oldalával szemben

A „VENDÉK TALÁLKOZÓ HELYE". Jó magyar konyha, finom fajborok.

ALFA vezérképviselet

Az összes márkás Rádiók 9 hónapi jótállással

Kerékpárok

NEMECZ J. vas és gépkereskedő MURASZOMBAT TEL. 88

1 hold réti fű-szénának eladó. [illegible] VASPOLONY községben [illegible] 1942 [illegible] délután 2 órakor.

Tráva za szinou sze odá. [illegible] VASPOLONY [illegible] 1942 [illegible]

KALAPOK, SAPKÁK, KATONA-SAPKÁK, LEVENTE-SAPKÁK és minden más kalaposáru kapható Szukits György üzletében Muraszombat - Lendva ut.

Tisztafaju 5 éves nőstény farkaskutya eladó 20 pengőért. Horváth János, Barkóc 136. Posta Muraszombat.

Ingatlan adás-vételi és cselédlány elhelyező vállalat MURASZOMBAT Mikola-Sándor u. 11. — BENCZIK.

Eladó [illegible] deszkák mindenféle hosszúságú és vastagságú méretben. — Stattlik. OBÁL JENŐ fűrésztelepén, PERESTÓ

ÜZLET berendezés áruval eladó vagy átadó. Bővebben megtudható Ehrnstein Ernő Szentbibor 29., u. Mártonhely.

Jobb házból való fiut TANONCNAK felveszek PATRICS MÁTÉ festő Muraszombat.

NEODENDRIN gyümölcsfa védelmiszer. Kálisó és Szuperfoszfát kapható Heimer Jenő és Arnold cégnél — Muraszombat.

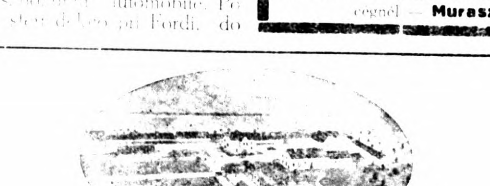

BENKÓ JÓZSEF HUSÁRU és KONZERVGYÁR MURASZOMBAT TELEFON: 8 és 80

Sürgöny: Benkó Muraszombat / Postatakarékpénztári csekksz. 74009

Nyomatott Vendvidéki könyvnyomdában, Muraszombat. Felelős kiadó és szerkesztő mint a Vendvidéki Magyar Közmüvelődési Egyesület elnöke, Hartner Nándor

Petőfi Sándor utca 12.

MURASZOMBAT ÉS VIDÉKE

Laptulajdonos: a Vendvidéki Magyar Közmüvelődési Egyesület

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Negyedévre 2 P, félévre 4 P, egész évre 7 P. HIRDETÉSI ÁRAK: 1 hasáb szélességben mm. soronként 10 fillér.

Főszerkesztő: HARTNER NÁNDOR Szerkeszti: ifj. SZÁSZ ERNŐ

MEGJELENIK MINDEN PÉNTEKEN. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Muraszombat, Horthy Miklós ut 18 szám / Telefónszám 71. Kéziratokat nem őrzünk meg és nem adunk vissza.

XXXVI. évfolyam. / 23. szám. ÁRA 16 fillér. Junius 5. — Péntek.

Beszélő számok a kormány szociális munkájáról

Hatvankétezer magyar család hajlékának gondját viseli az Országos Szociális Felügyelőség. A most folyó alkotó munka keretében hatvankétezer ház felépitése, a belviz által összedöntött tizezer ház és megrongálódott negyvenezer ház anyagellátása van folyamatban.

A számok mindennél többet mondanak: a magyar belügyi kormányzat az Országos Szociális Felügyelőség, illetve az Országos Nép- és Családvédelmi Alap utján a most folyó évben telépit mintegy 4500—5000 kertes családi házat, közel 6000 belviz által elpusztitott családi házat épit ujjá és 15.000 vizrongálta háztat javittat ki. Ez az 1942. évi munkaprogram. [illegible] nagy szó a mai helyzetben, hogy mindehhez a munkálatokhoz szükséges épitkezési anyagot már biztositották. Kétszáz millió tégla és megfelelő mennyiségü egyéb épitőanyag már rendelkezésre áll, ámbár a háború miatt alig elmondható nagy akadályokat kell leküzdeni.

Az elmult évben mind a természeti, mind a gazdasági nehézségek nagyobbak voltak, mert az árvizkatasztrófa váratlanul ért bennünket és a házépitéshez szükséges anyagok szétosztása még nem volt központilag megszervezve. Amikor pedig teljes erővel megindult a munka, a Szovjetoroszország elleni háboru folytán szállitóeszközökben állott be hiány. Az is nagyon hátráltatja az árviz által elpusztitott házak felépitését, hogy sokhelyütt át kell telepiteni a veszélyeztetett terület lakosságát. Ehhez házhelynek alkalmas területeket kell megszerezni, ami hosszadalmas eljárással van egybekötve. A legegyszerubb volna, ha az állam szabadkézből vásárolna ingatlant erre a célra. Sajnos ez ma csaknem lehetetlen, mert szabadkézből alig ad el valaki ingatlant.

A sokféle akadály ellenére több házat sikerült a mult évben felépiteni, mintsem azt a körülmények ismeretében fel lehetne tételezni. A tervbevett épitkezéseknek 30 százaléka elkészült, a tatarozásoknak pedig 50 százalékát sikerült befejezni. Az Országos Nép- és Családvédelmi Alap munkatervében 4000 család ház felépitése szerepel. Ezekből 659 teljesen elkészült, 2.904 pedig tető alá jutott.

Tavaly az árviz több mint 10.000 házat döntött romba. Az Országos Szociális Felügyelőség a kormány által rendelkezésre bocsátott 24.5 millió pengőből 4.915 ház ujjáépitését vette tervbe. Ezek közül tavaly elkészült 1565 lakóház, tető alá jutott 1771, az elmaradt 1.590 ház felépitésé pedig most van folyamatban. A tavaly megrongálódott 35.000 lakóépületből több, mint 16.000 ház kijavitását vállalta a kormány. Ebből 7.100 ház kijavitása az év végéig befejeződött és a többi azóta szintén elkészült.

Soha olyan kedvezőtlenek a viszonyok az épitésre nem voltak, mint az elmult évben és az idén. Ennek ellenére Magyarországon példátlan arányu családi házépitkezés folyik s évente a sokgyermekes és arra érdemes családok tizezrei jutnak egészséges lakóházhoz, belsőséghez, jobb és emberibb élethez.

Ez a munka csendben folyik. Az ország legkiválóbb épitészei a magyar közigazgatás és szociálpolitika legerősebb felkészültségü szakemberei fogtak össze, hogy hazánk necsak névleg és szellemiekben, hanem az anyagi megélhetés és életmód tekintetében is előkelő helyet foglaljon el Európában. A faluk végén és az uj telepeken a földből szinte gombamód kinövő házak egy uj magyar élet vetései, amelyek minden viharral dacolni fognak. Ezeknek a házaknak az ügye — mindnyájunk ügye. Ahol tehát tudjuk, támogassuk az országépités nemes munkáját.

Hősi halottairól

szép ünnepélyekkel emlékezett meg a Muravidék társadalma

Május utolsó vasárnapját a magyarországi hősi halottak emlékének szentelte az egész ország. Mindenütt — igy az egész Muravidéken is — megkoszoruzták a hősi emlékmüveket, vagy a kegyelet virágait a hősi sirokon helyezték el. A Muravidéken a *legtöbb hazafias ünnepélyt az iskolák rendezték.* Muraszombatban pedig a község rendezte meg az emlékünnepélyt.

A 10 órai szentmise, illetve istentisztelet után a temetőben nyugvó hősök sirjaihoz vonultak ki az ünneplők: a honvédség, a leventék, az iskolások, a tüzoltók, a Mura Sport Egylet tagjai testületileg, valamint a járás és a község közéleti vezetői és az ünneplő közönség százai nem csak Muraszombatból, hanem a közeli községekből is.

A tüzoltózenekar eljátszotta a Hiszekegyet, Serüga József levente hazafias költeményt szavalt. A tüzoltózenekar játszott szépen, majd a kereskedelmi iskola énekkara Kodály-Berzsenyi: Magyarokhoz cimü dalt énekelte jó felkészültséggel.

Ünnepi beszédet *Mórocz Imre főjegyző* mondott. Bevezetőül kifejtette, hogy a hősök halálára való emlékezés nem az elmulás gondolatát fakassza bennünk.

— A hősök kiontott vére — mondotta — szenvedése, gyötrődése csak látszólan jelent elmulást, *mélyebb értelmezésben azonban ujjászületés.* A nemzet névtelen hősei a maguk életén, kiontott vérén keresztül vérszerződést kötnek a földdel, vérükkel megtermékenyitik azt, szilárdabbá teszik az alkotó munka számára.

A hősök életüket áldozták a hazai föld hajlékainak biztonságáért, a közösségért adták vérüket, tehát lehet e köztünk becsületes ember, aki nem mond le szivesen a megszokott kényelméről akkor, amikor ismét értünk harcolnak, vérüket és életüket kockáztatják hős honvédeink?

A harcoló hősök támogatása pedig csak az összefogás utján történhetik.

„Az egyén önfeláldozása ma csak a közösségben rejlő erő kihasználásával lehetséges. E nélkül hiába való még a legnagyobb áldozat is, mert az egyesülésben rejlik az erő."

Az összefogás és önzetlenség szükségessége teszi ma különösen időszerüvé a hősi szellemről való megemlékezést. Szálljunk magunkba vizsgáljuk meg lelkiismertünket,

vállaltuk e mi is azt az áldozatot, amit a mai idők róttak minden emberre?

A hősökről megemlékezve pedig akarjuk azt, amit ők akarnak:

— Akarjuk Szent István ezeréves Magyarországát: az érzésben és gondolkodásban, célkitüzésben, munkában, erőfeszitésben és áldozatokban, a búban, bajban, bánatban, örömben és boldogságban, s a szebb jövő áldásaiban eggyéforrott, keresztény, magyar nemzeti társadalmat!

A nagyhatásu szónoklat után a polgári iskola énekkarának számai járultak hozzá az ünnepélyes hangulat elmélyüléséhez, majd Kádár Gyula gimnáziumi tanár „Vendvidék népéhez" cimü alkalmi költeményét szavalta el jól Gaál Ferenc VII. osztályos gimnázista. A Himnusz után a zárt alakulatok diszfelvonulásával fejeződött be az emlékünnepély.

Muraszombati könyvnap a ponyva ellen!

A Vendvidéki Magyar Közmüvelődési Egyesület könyvnapi sátra

Junius első napjaiban országosan megszervezik a könyvnapokat. Ezeknek célja, hogy népszerüsitsék a magyar irodalom kiválóságainak munkáit, a jobb és nemesebb könyvek olvasására keltsenek hangulatot. A könyvnapi sátrakban a rendesnél olcsóbban lehet hozzájutni a magyar irodalom legszebb termékeihez, a könyvnapi sátrak mindenkinek felhivják a figyelmét a szellemi élet szükségleteire.

Muraszombatban nem rendezhetünk ma még olyan könyvnapot, amilyent az ország nagyobb városaiban láthat az ember. Nem kerülhetnek árusitásra a hires irók könyveinek könyvnapi kiadásai, anyagi nehézségek meggátolják ezt. Kezdetnek azonban mégis olyan könyvnapokat rendez a Vendvidéki Magyar Közmüvelődési Egyesület, amelyek a könyvnapok tulajdonképeni célját legjobban kifejezik:

ponyvaregény elleni könyvnapokat!

Azok ellen a 10-, 12-, 20-, 24- filléres ponyvaregények ellen rendezik meg ezt a könyvnapot, amelyeket ma már ott találunk Muraszombatban is számtalan embernek a kezében és amelyek silány, nemzetietlen, értéknélküli tartalmukkal sulyos lélekrombolást követnek el.

Nem az a célja azonban a ponyvaregények elleni propagandának, hogy *kivegyük a nép kezéből a betüt, hanem az, hogy a magyar élet szellemi szinvonalához méltó olvasmányt adjunk a kezébe.* Ezért indult meg regényes tartalmu füzetekkel

a Nemzeti Könyvtár, amely a ponyvaregények árán, de a komoly és nemzeti irodalom szinvonalán ad olvasnivalót a nép kezébe.

A Nemzeti Könyvtár érdekesnél érdekesebb füzetei kerülnek szombaton és vasárnap a Vendvidéki Magyar Közmüvelődési Egyesület által a muraszombati Szabadság téren felállitandó sátorban a közönség elé, hogy azokat megismerhesse és elolvasásuk után megszerethesse. A könyvnapi sátorban *a magyar politikai sajtó legkomolyabb és keresztény — nemzeti alapon álló termékei is árusitásra kerülnek.*

Hartner képviselő látogatása a községekben

Hartner Nándor országgyülési képviselő, a Magyar Élet Párt kerületi vezetője a kerületi szerzvezőtitkár kiséretében junius 7-én Magyar Élet Párt értekezleten jelenik meg Perestó, Szarvaslak és Felsőlendva községekben. Értesülésünk szerint az értekezleteket meghallgatja Olajos József dr. főszolgabiró is.

Perestón délután fél 3 órakor kezdődik az értekezlet. Részt vesznek rajta Perestó, Rétállás, Görhegy, Motolyád MÉP szervezetei. A szarvaslaki értekezlet fél 5 órakor kezdődik Seregháza, Vizlendva, Dióslak, Hegyszoros és Vasvecsés községek bevonásával. Felsőlendván fél 7 órakor rendeznek értekezlet, ezen a felsőlendvai tisztségviselőkön és tagokon kivül részt vesznek Radófa, Alsócsalogány és Vaskovácsi szervezetei.

Nagyon sok hadifogoly érkezett ismét haza

Hartner nándor országgyülési képviselő — mint annakidején beszámoltunk róla — a magyar kormány közbenjárását kérte a muravidéki hadifoglyok szabadonbocsátásáért, akik mint jugoszláv katonák kerültek német fogságba. Azokról a hadifoglyokról, akiket hozzátartozóik bejelentettek, Hartner képviselő névsort készittetett és a névsort kérvény kiséretében megküldötték a *bécsi hadifogolykiválogató bizottságnak*, a névsorban szereplő foglyok kiválogatása és hazabocsájtása céljából.

A közbenjárásának hamarosan mutatkoztak az eredményei,

napról-napra, mind nagyobb számban érkeznek haza a hadifoglyok.

Természetesen mindenki nem jöhet egyszerre, igy tehát sokaknak kell még türelemmel várniok, mig hozzátartozójuk ismét hazatérhet.